

Wiem, co noszę

pakiet edukacji cyrkularnej

Przemysł tekstylny ma ogromny wpływ zarówno na nas, jak i na środowisko, w którym żyjemy. Aby podejmować świadome i mądre decyzje konsumenckie musimy wiedzieć, skąd biorą się ubrania, jak są tworzone i co się z nimi dzieje, gdy już przestają być nam potrzebne. Zestaw 12 lekcji **Wiem, co noszę** pozwoli uczniom zgłębić ten temat, przeprowadzić ważne rozmowy i rozpocząć zmiany. Bo to właśnie one są niezbędne do poprawy otaczającego nas świata.

Dziesięć pierwszych kart pracy skierowanych jest do uczniów w wieku 13-18 lat, a przed ich wypełnieniem należy obejrzeć film przypisany danemu tematowi. Karty 11 i 12 zostały skierowane do młodszych uczniów (9-12 lat). Wszystkie materiały są punktem wyjścia do dalszych rozmów — wiele zależy od tego, jak dana grupa będzie chciała rozwijać temat. Lekcje zostały zaplanowane w taki sposób, że kolejność ich realizacji nie ma znaczenia. Przeprowadzenie ich, w dowolnej kolejności, zapewni uczniom podstawową wiedzę z zakresu circular economy.

Więcej lekcji pobierzesz

- na stronie **Centrum Nauki Experyment** — bit.ly/wiem-co-nosze
- rejestrując się swoją szkołą w programie **Szkoła w Porządku** — ogólnopolskim programie pozwalającym zbierać niepotrzebne ubrania i zamieniać zebrane kilogramy na złotówki, które szkoła przeznaczy na realizację celów edukacyjnych

Dowiedz się więcej na www.ubraniadooddania.pl/swp

Projekt **Wiem, co noszę** powstał we współpracy marki **Ubrania Do Oddania** z **Centrum Nauki Experyment w Gdyni** oraz **Urzędem Miasta Gdyni**.

Autorką scenariuszy jest **Ewelina Magdziak**.

Kto szyje Twoje ubrania?

Przed przystąpieniem do pracy obejrzyj film oraz uważnie przeczytaj tekst dołączony do zadań.

bit.ly/UDO-4

Zadanie 1. Na tropie nieetycznej produkcji.

Tekst do zadania

Powiedzieliśmy już sporo na temat klimatycznego i środowiskowego kosztu tzw. szybkiej mody. Wiemy już, że produkcja tekstyliów to m.in. wysokie zużycie wody, środków ochrony roślin czy gigantyczne emisje gazów cieplarnianych. Producenci mogą proponować niską cenę produktu nie tylko dzięki używaniu w produkcji tanich materiałów niskiej jakości, takich jak akryl lub poliestr, lecz również poprzez uszycie swojej kolekcji w konkretnym miejscu. Za niską ceną detaliczną często stoi koszt, który muszą ponieść szwaczki oraz szwacze w krajach rozwijających się. Ogromna część produkcji szybkiej mody odbywa się w szwalniach zlokalizowanych w Azji Południowo-Wschodniej (np. w Bangladeszu, Kambodży, Wietnamie lub Chinach), nieprzestrzegających podstawowych norm bezpieczeństwa oraz obowiązującego prawa pracy. Zdarza się, że zwykły T-shirt okrąży niemalże cały świat, zanim trafi w nasze ręce. Jak niskie muszą być więc wynagrodzenia szyjących je osób, aby proces ten był opłacalny?

Polecenie

Przejrzyj wszystkie koszulki, które posiadasz. Poszukaj na metce informacji o tym, gdzie zostały wyprodukowane. Wypisz wszystkie miejsca produkcji i zobacz, które z nich powtarza się najczęściej (np. Bangladesz – 3, Chiny – 2, Tajwan – 3, Włochy – 1). Zastanów się, skąd wynika ta prawidłowość?

Zadanie 2. Podróżująca para spodni.

Tekst do zadania

Podróż, którą muszą odbyć ubrania szyte np. w krajach Azji Południowo-Wschodniej liczy od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy kilometrów. Przykładowo, bawełna uprawiana w Egipcie (1) zostaje przetransportowana do Chin (2), gdzie zachodzi produkcja tkaniny, np. do produkcji jeansów. Następnie trafia do tanich w utrzymaniu szwalni w Bangladeszu (3), gdzie powstaje produkt końcowy. Świeżo uszyte spodnie zostają załadowane na pokład statku lub samolotu, aby odbyć podróż do magazynów w Stanach Zjednoczonych (4). Stamtąd trafiają do salonów odzieżowych, np. do galerii handlowych w Gdyni (5).

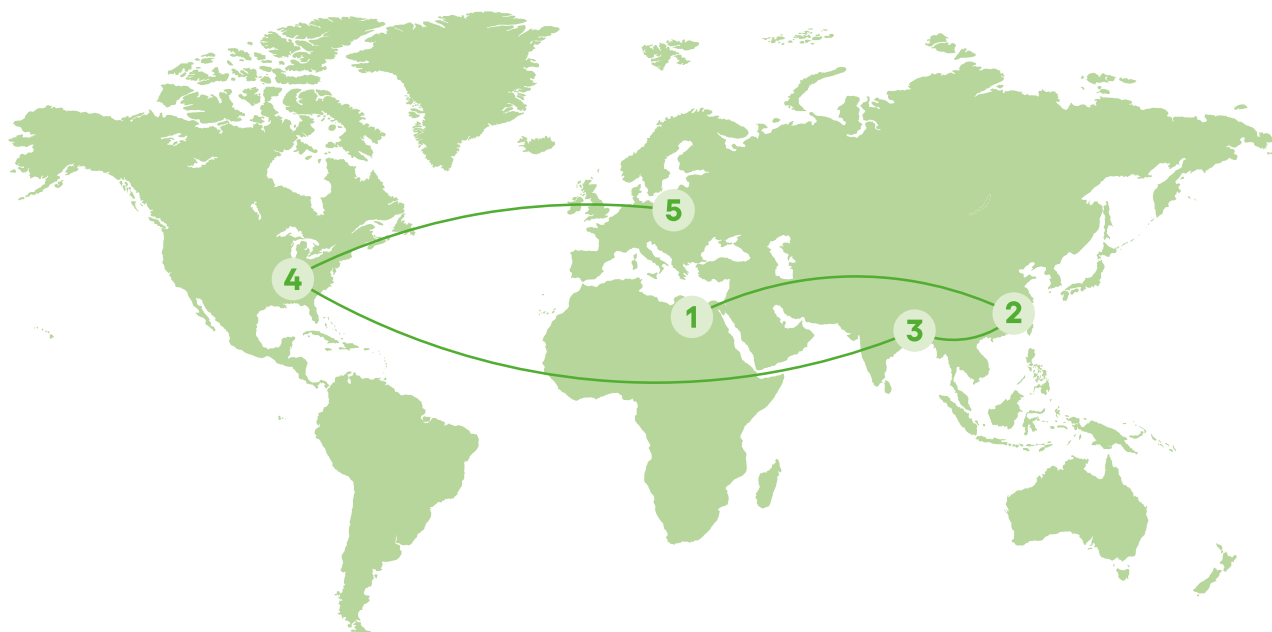
Polecenie

Nanieś w odpowiednie miejsca na mapie świata etapy produkcji spodni jeansowych. Połącz je strzałkami. Czy widzisz, jak długa jest to podróż?

Zadanie dla chętnych

Polecenie i odpowiedź

Korzystając ze źródeł internetowych, oblicz drogę, którą pokonują nasze hipotetyczne jeansy. Wynik podaj w kilometrach.

Miejsce na obliczenia

Odpowiedź

ok. 30 tys. kilometrów

Zadanie 3. Jaki procent zysku ze sprzedaży odzieży trafia do osób szycących?

Tekst do zadania

Do osoby, która uszyła Twoje ubrania trafia zaledwie 1–2% ceny, jaka została zapłacona przez ciebie za każdy element garderoby. To wynagrodzenie w skali miesiąca nie pokrywa nawet połowy potrzebnego do przeżycia budżetu.

Polecenie

Przypomnij sobie koszt ostatnich 5 elementów odzieży, które kupił_ś w tzw. pierwszym obiegu (nowe, nieużywane wcześniej przez nikogo ubrania). Zwróć uwagę, gdzie zostały wyprodukowane. Na podstawie tekstu oblicz, jaką kwotę otrzymał_ pracowniczka/ pracownik szwalni za ich uszycie.

Miejsce na obliczenia

Zadanie 4. Sytuacja socjoekonomiczna pracowników przemysłu tekstylnego.

Tekst do zadania

W krajach takich jak Bangladesz, Wietnam czy Kambodża, pracownicy sektora tekstylnego otrzymują oburzająco niskie wynagrodzenie. Średnia płaca szwaczki w tych regionach może wynosić zaledwie kilkadziesiąt dolarów miesięcznie, co nie zapewnia możliwości utrzymania się i opłacenia rachunków, nie wspominając o zapewnieniu opieki zdrowotnej i edukacji swoim dzieciom.

W niektórych przypadkach ilość ryżu, którą można zakupić za takie wynagrodzenie, jest zaskakująco niska. Na przykład w Kambodży miesięczna pensja szwaczki może wystarczyć jedynie na zakup kilku kilogramów ryżu. Czasu na cokolwiek poza pracą też pozostaje niewiele – godzinowy zakres pracy w tygodniu wynosi 80 godzin + dodatkowe i **obowiązkowe** nadgodziny.

Polecenie

Wyobraź sobie, że jesteś 16-letnią szwaczką w Bangladeszu. Pracujesz 80 godzin tygodniowo, każdego dnia tygodnia. Dodatkowo wyrabiasz również 10 godzin obowiązkowych nadgodzin. Oblicz, ile godzin pracujesz każdego dnia. Oblicz również, ile czasu każdego dnia pozostaje Ci na czynności inne niż praca i sen (przy założeniu, że 7 godzin nieprzerwanego snu to absolutne minimum). Spróbuj wykonać podobne obliczenia dla siebie, zakładając, że Twoją pracą jest chodzenie do szkoły. Czy widzisz znaczącą różnicę?

Miejsce na obliczenia